

PRIJEDLOG

**Informacija o neophodnosti rješavanja problema lutajućih goveda u
više crnogorskih opština.**

Kao što vam je poznato, a o čemu se iz medija i posredstvom društvenih mreža uvjeravamo iz dana u dan, u Crnoj Gori u više opština postoji problem sa lutajućim proizvodnim životinjama (goveda, ovce, koze, konji, svinje...). Neke od ovih životinja imaju vlasnike, dok su neke prepuštene same sebi i kao takve žive u predjelima gdje same mogu doći do hrane i vode.

Za sada su ovi problemi zabilježeni u Glavnom gradu Podgorici, Prijestonici Cetinje, opštinama: Budva, Tivat, Herceg Novi, Ulcinj, Bijelo Polje i Berane. U većini opština radi se o životinjama koje su zanemarene od strane neodgovornih vlasnika dok je u opštini Tivat situacija naročito alarmantna jer se radi o bezvlasničkim životinjama. I u prvom i u drugom slučaju ove životinje predstavljaju opasnost kako po zdravlje ljudi, tako i po bezbjednost saobraćaja, a da ne pominjemo uništavanje lokalne infrastrukture i nanošenje štete imovini građana.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove su u više navrata pokušavali da opomenu lokalne samouprave na obavezu da izgrade sklonište za proizvodne životinje u skladu sa članovima 25 i 26 Zakona o zaštiti dobrobiti životinja. Pored brojnih dopisa i pozivanja na državne i lokalne propise u čitavoj Crnoj Gori trenutno samo opština Ulcinj ima izgrađeno prihvatilište za ove životinje.

Prethodnih godina životinje koje su hvatane u opštini Tivat i Budva smještane su na poljoprivredno dobro Uprave za izvršenje krivičnih sankcija odakle su daljim odlukama ustupane na klanje u klanicama ili ustupane toj upravi na ekonomsku upotrebu. Međutim usled neizmirivanja obaveza od strane opštine Budva ovoj Upravi, došlo je do toga da se dug ove opštine prema UIKS-u nagomilao, a da na tom poljoprivrednom dobru usled nepostupanja Opštine Budva i nedonošenja neophodnih odluka više nema kapaciteta da se smjeste nove uhvaćene životinje. Važno je napomenuti da je Opština Tivat uredno istoj Upravi izmirila sve svoje obaveze, ali i da se usled razmnožavanja životinja u prirodnim uslovima ponovo susrijeće sa problemom.

Važna je još i informacija da je Opština Budva 2023. godine kupila specijalizovano vozilo manjeg kapaciteta za transport proizvodnih životinja koje bi se pod određenim okolnostima i uz finansijsku nadoknadu moglo ustupati drugim jedinicama lokalne samouprave.

Stoga je neophodno usvojiti zaključke koji će obavezati sve subjekte u lancu da postupaju u skladu sa svojim nadležnostima kako bi se trajno došlo do rješavanja ovog problema.

U skladu sa Zakonom o veterinarstvu, Zakonom o stočarstvu, Zakonom o zaštiti dobrobiti životinja i Lokalnim odlukama o komunalnom redu zadužuju se:

- **Lokalne samouprave:**

- da u roku od 90 dana izgrade sklonište za napuštene proizvodne životinje ili sklope ugovor o pružanju usluga za prihvati i čuvanje ovih životinja sa drugom lokalnom samoupravom, pravnim ili fizičkim licem, koji će se prema istima odnositi sa pažnjom dobrog domaćina;
- da u istom roku od izvijeste Vladu Crne Gore, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, i Upravu za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove o obezbjeđivanju skloništa;
- zaključi ugovor/e sa pravnim, fizičkim licem ili privrednim društvom za organizaciju hvatanja i transporta ovih životinja ili isti sprovede u okviru svojih službi;
- propiše visinu naknade za preuzimanje životinje od strane vlasnika ukoliko se utvrdi da se radi o vlasničkoj životinji, kao i izrekne sankcije istom u skladu sa lokalnim propisima;
- da nakon određivanja zdravstvenog statusa životinje odluči o prodaji ili ustupanju iste ne duže od 7 dana od određivanja zdravstvenog statusa ukoliko se radi o životinji koja nema vlasnika ili se vlasnik nije pojavio. Ovlašćuje se predsjednik opštine da može bez

skupštinske saglasnosti donijeti ovu odluku uz konsultaciju sa lokalnim službama čija je nadležnost poljoprivreda;

- da organizuje neškodljivo uklanjanje životinjskog leša u slučaju da životinja uquine ili mora biti eutanazirana po odluci veterinarskog inspektora.

- **Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i veterinarska inspekcija da:**

- sprovedu nadzor nad svim jedinicama lokalne samouprave u pogledu obaveze obezbjeđivanja skloništa za napuštene i izgubljene životinje, u skladu sa članom 25 i 26 Zakona o zaštiti dobrobiti životinja; i da iste sankcioniše u slučaju nepostupanja;
- ne duže od 7 dana od obavještenja od strane lokalne samouprave o obezbjeđivanju skloništa odredi komisiju koja će izaći na teren i utvrditi ispunjenost uslova u skloništu za smještaj životinja, i izreći mjere za otklanjanje nepravilnosti i dati rok za iste;
- da Veterinarski inspektor po dobijanju informacije o akciji hvatanja životinje/a što hitnije izađe na teren i sprovede radnje iz svoje nadležnosti;
- utvrdi da li je prilikom hvatanja i transporta životinja bilo kršenja Zakona o zaštiti dobrobiti životinja;
- izda nalog nadležnim veterinarskim ambulantama da izvrše pregled i uzorkovanje životinje i uzorke proslijede Specijalističkoj veterinarskoj laboratoriji na dalje ispitivanje radi utvrđivanja zdravstvenog statusa životinje (koje ne smije trajati duže od 7 dana);
- da u slučaju da vlasničke životinje koja posjeduje identifikacionu ušnu markicu pruži informacije o vlasniku životinje lokalnoj samoupravi, kao i da o istom obavijesti nadležne službe MPŠV;
- da Veterinarski inspektor protiv neodgovornog vlasnika sprovede upravne mjere i radnje;
- da veterinarski inspektor periodično obilazi sklonište kako bi utvrdio da li se sa životinjama postupa sa pažnjom dobrog domaćina, a po utvrđivanju zdravstvenog statusa donese rešenje o daljem postupanju sa životinjom;
- da izveštava Vladu Crne Gore o sprovođenju mjera;
- da po potrebi angažuje stručnjake iz regiona;
- da direktorat za šumarstvo i lovstvo MPŠV i Uprava ustupe na korišćenje lokalnim samoupravama raspoloživu opremu koja je u njihovom posjedu kako bi se olakšalo hvatanje životinja (oprema za omamljivanje i sl...).

- **Držaoci životinje čije se vlasništvo utvrdi da:**

- preuzme životinju iz skloništa 3 dana od obavještenja;
- Nadoknadi troškove hvatanja transporta i smještaja životinje u skloništu.

- **Uprava policije i komunalna policija da:**

- pružaju asistenciju pri hvatanju životinja koje ugrožavaju javni red i bezbjednost saobraćaja;
- sarađuju sa veterinarskom inspekcijom i skloništima.

- **Uprava za državnu imovinu da:**

- sprovede postupke prenosa ili davanja na korišćenje zemljišta i objekata u skladu sa Zakonom o imovinsko-pravnim odnosima;
- prioritarno i bez odlaganja rješava imovinsko-pravne odnose vezane za lokacije skloništa.